

WAPENHANDEL EN MILITARISERING

Het rapport van de Vlaamse
Europarlementsleden

een uitgave van

VREDESACTIE

mei 2014

Inhoud:

Inleiding	p. 3
Rapporten	p. 4
Ivo Belet	p. 4
Philippe De Backer	p. 5
Jean-Luc Dehaene	p. 6
Mark Demesmaeker	p. 7
Saïd El Khadraoui	p. 8
Derk Jan Eppink	p. 9
Annemie Neyts-Uyttebroeck	p. 10
Bart Staes	p. 11
Marianne Thyssen	p. 12
Kathleen Van Brempt	p. 13
Guy Verhofstadt	p. 14
Methodologie	p. 15
Vak 1: Subsidies En Andere Steun Voor De Wapenindustrie	p. 16
Vak 2: Wapenuitvoer	p. 17
Vak 3: Militarisering Van De Eu	p. 18
Vak 4: Drones	p. 19
Vak 5: Budgetvervuiling	p. 20

Legende:

	: voor gestemd		: tegen gestemd		: onthouden		: niet gestemd of afwezig
							

INLEIDING

Al een tijd volgt Vredesactie de Europese Unie met argusogen. Want de EU militariseert. Het oorspronkelijk civiele vredesproject krijgt steeds meer militaire kantjes. De EU erft daarmee de trekken van haar lidstaten en die zijn vaak behoorlijk oorlogszuchtig. Eén van de meest zorgwekkende evoluties is de invloed van de wapenindustrie op het Europese beleid. Of het nu gaat over gemeenschappelijke defensietaken, over regels voor wapenexport, over de prioriteiten voor het Europees onderzoeksbeleid of zelfs over het migratiebeleid, internet, gezondheidszorg of internationaal transport: overal weet de wapenindustrie haar stempel op te drukken.

In deze publicatie maken we het rapport van de Vlaamse Europarlementsleden. Hoe stemden ze over thema's als subsidies voor de wapenindustrie, de controle op wapenexport, de ontwikkeling van militaire drones? Wat deden ze om het civiele karakter van de EU te bewaren? En wat zeiden ze over het gebruik van civiele budgetten voor militaire doeleinden? Het resultaat is ontvondend. Enkel Bart Staes, Europarlementslid voor Groen, geraakt met de hakken over de sloot. Alle andere parlementsleden zijn dik gebuisd.

Achteraan in deze publicatie lichten we toe op basis van welke stemmingen, resoluties en amendementen we de parlementsleden evalueerden. Je leest er ook welke van de geselecteerde resoluties uiteindelijk door het Europees Parlement werden goedgekeurd of weggestemd.

www.vredesactie.be | contact@vredesactie.be | 03 281 68 39

RAPPORT Ivo Belet

Partij: **CD&V**

Fractie in Europees Parlement:
Europese Volkspartij (EVP)

OPMERKINGEN: Een ronduit slecht resultaat.

DAGELIJKS WERK	aanbevolen stemgedrag	stemgedrag	score op 10
Subsidies en andere steun voor de wapenindustrie			
Geef alle mogelijke ondersteuning aan de wapenindustrie			0
Een nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Wapenexport			
Onafhankelijke controle op het nakomen van wapenexport met EU criteria			0
Wapenexport: mensenrechten zijn belangrijker dan commerciële belangen			0
Striktere en meer uniforme toepassing van het Europees gemeenschappelijk standpunt over wapenexport			0
Trek lessen uit de Arabische Lente			0
Militarisering EU			
Het verlagen van het defensiebudget is onverantwoord			0
Verhoog de gezamenlijke inspanning door EU landen voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Drones			
Geen steun voor de initiatieven van het Europees Defensie-agentschap rond militaire drones			0
Een Europese militaire drone ontwikkelen is noodzakelijk			0
Budgetvervuiling			
Geen onderzoekssubsidies voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Universiteiten moeten meer samenwerken met de wapenindustrie		—	0
EU battlegroups kunnen gedeeltelijk gefinancierd worden uit het civiele budget van de EU			0
Dagelijks werk (=gemiddelde over alle stemmingen)			0
EINDEXAMENS			
Stimuleer de wapenindustrie met subsidies en andere gunstige maatregelen			0
Striktere en meer uniforme controle op wapenexport			0
Steun voor de militarisering van het EU beleid			0
Bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones			10
Eindexamen, gemiddelde			2.5
Totaalcijfer			1.8

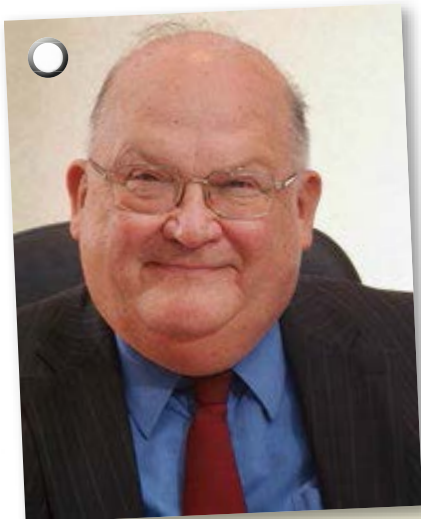
RAPPORT Philippe DE BACKER

Partij: **Open VLD**

Fractie in Europees Parlement: Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE)

OPMERKINGEN: **Zwaar onvoldoende.**

DAGELIJKS WERK	aanbevolen stemgedrag	stemgedrag	score op 10
Subsidies en andere steun voor de wapenindustrie			
Geef alle mogelijke ondersteuning aan de wapenindustrie			0
Een nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Wapenexport			
Onafhankelijke controle op het nakomen van wapenexport met EU criteria			10
Wapenexport: mensenrechten zijn belangrijker dan commerciële belangen			10
Striktere en meer uniforme toepassing van het Europees gemeenschappelijk standpunt over wapenexport			10
Trek lessen uit de Arabische Lente			10
Militarisering EU			
Het verlagen van het defensiebudget is onverantwoord			0
Verhoog de gezamenlijke inspanning door EU landen voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Drones			
Geen steun voor de initiatieven van het Europees Defensie-agentschap rond militaire drones			0
Een Europese militaire drone ontwikkelen is noodzakelijk			0
Budgetvervuiling			
Geen onderzoekssubsidies voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Universiteiten moeten meer samenwerken met de wapenindustrie			0
EU battlegroups kunnen gedeeltelijk gefinancierd worden uit het civiele budget van de EU			0
Dagelijks werk (=gemiddelde over alle stemmingen)			3.1
EINDEXAMENS			
Stimuleer de wapenindustrie met subsidies en andere gunstige maatregelen			0
Striktere en meer uniforme controle op wapenexport			0
Steun voor de militarisering van het EU beleid			0
Bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones			10
Eindexamen, gemiddelde			2.5
Totaalcijfer			2.7

RAPPORT Jean-Luc DEHAENE

Partij: **CD&V**

Fractie in Europees Parlement:
Europese Volkspartij (EVP)

OPMERKINGEN: **Geen commentaar.**

DAGELIJKS WERK	aanbevolen stemgedrag	stemgedrag	score op 10
Subsidies en andere steun voor de wapenindustrie			
Geef alle mogelijke ondersteuning aan de wapenindustrie		—	0
Een nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van wapentechnologie		—	0
Wapenexport			
Onafhankelijke controle op het nakomen van wapenexport met EU criteria		—	0
Wapenexport: mensenrechten zijn belangrijker dan commerciële belangen		—	0
Striktere en meer uniforme toepassing van het Europees gemeenschappelijk standpunt over wapenexport		—	0
Trek lessen uit de Arabische Lente		—	0
Militarisering EU			
Het verlagen van het defensiebudget is onverantwoord		—	0
Verhoog de gezamenlijke inspanning door EU landen voor de ontwikkeling van wapentechnologie		—	0
Drones			
Geen steun voor de initiatieven van het Europees Defensie-agentschap rond militaire drones		—	0
Een Europese militaire drone ontwikkelen is noodzakelijk		—	0
Budgetvervuiling			
Geen onderzoekssubsidies voor de ontwikkeling van wapentechnologie		—	0
Universiteiten moeten meer samenwerken met de wapenindustrie		—	0
EU battlegroups kunnen gedeeltelijk gefinancierd worden uit het civiele budget van de EU		—	0
Dagelijks werk (=gemiddelde over alle stemmingen)			0
EINDEXAMENS			
Stimuleer de wapenindustrie met subsidies en andere gunstige maatregelen		—	0
Striktere en meer uniforme controle op wapenexport		—	0
Steun voor de militarisering van het EU beleid		—	0
Bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones		—	0
Eindexamen, gemiddelde			2.5
Totaalcijfer			0

RAPPORT Mark DEMESMAEKER

Partij: **N-VA**

Fractie in Europees Parlement: Europese Groene Partij - Europese Vrije Alliantie (EGP-EVA)

OPMERKINGEN: **Dagelijks werk is ondermaats. Het eindresultaat is onvoldoende.**

DAGELIJKS WERK	aanbevolen stemgedrag	stemgedrag	score op 10
Subsidies en andere steun voor de wapenindustrie			
Geef alle mogelijke ondersteuning aan de wapenindustrie			0
Een nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Wapenexport			
Onafhankelijke controle op het nakomen van wapenexport met EU criteria			10
Wapenexport: mensenrechten zijn belangrijker dan commerciële belangen			10
Striktere en meer uniforme toepassing van het Europees gemeenschappelijk standpunt over wapenexport			10
Trek lessen uit de Arabische Lente			0
Militarisering EU			
Het verlagen van het defensiebudget is onverantwoord			0
Verhoog de gezamenlijke inspanning door EU landen voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Drones			
Geen steun voor de initiatieven van het Europees Defensie-agentschap rond militaire drones			0
Een Europese militaire drone ontwikkelen is noodzakelijk			0
Budgetvervuiling			
Geen onderzoekssubsidies voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Universiteiten moeten meer samenwerken met de wapenindustrie			0
EU battlegroups kunnen gedeeltelijk gefinancierd worden uit het civiele budget van de EU			0
Dagelijks werk (=gemiddelde over alle stemmingen)			2.3
EINDEXAMENS			
Stimuleer de wapenindustrie met subsidies en andere gunstige maatregelen			0
Striktere en meer uniforme controle op wapenexport			10
Steun voor de militarisering van het EU beleid			0
Bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones			10
Eindexamen, gemiddelde			5
Totaalcijfer			4.2

RAPPORT Saïd EL KHADRAOUI

Partij: **sp.a**

Fractie in Europees Parlement: Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten (S&D)

OPMERKINGEN: Inzet is goed: je durft al eens tegen de stroom in te gaan. Het eindresultaat is onvoldoende.

DAGELIJKS WERK	aanbevolen stemgedrag	stemgedrag	score op 10
Subsidies en andere steun voor de wapenindustrie			
Geef alle mogelijke ondersteuning aan de wapenindustrie			0
Een nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Wapenexport			
Onafhankelijke controle op het nakomen van wapenexport met EU criteria			10
Wapenexport: mensenrechten zijn belangrijker dan commerciële belangen			10
Striktere en meer uniforme toepassing van het Europees gemeenschappelijk standpunt over wapenexport			10
Trek lessen uit de Arabische Lente			10
Militarisering EU			
Het verlagen van het defensiebudget is onverantwoord			0
Verhoog de gezamenlijke inspanning door EU landen voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Drones			
Geen steun voor de initiatieven van het Europees Defensie-agentschap rond militaire drones			0
Een Europese militaire drone ontwikkelen is noodzakelijk			0
Budgetvervuiling			
Geen onderzoekssubsidies voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Universiteiten moeten meer samenwerken met de wapenindustrie			0
EU battlegroups kunnen gedeeltelijk gefinancierd worden uit het civiele budget van de EU			0
Dagelijks werk (=gemiddelde over alle stemmingen)			3.1
EINDEXAMENS			
Stimuleer de wapenindustrie met subsidies en andere gunstige maatregelen			0
Striktere en meer uniforme controle op wapenexport			10
Steun voor de militarisering van het EU beleid			0
Bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones			10
Eindexamen, gemiddelde			5
Totaalcijfer			4.4

RAPPORT Derk Jan EPPINK

Partij: **lijst Dedecker**

Fractie in Europees Parlement: Europese
Conservatieven en Hervormers (ECH)

OPMERKINGEN: **Geen commentaar.**

DAGELIJKS WERK	aanbevolen stemgedrag	stemgedrag	score op 10
Subsidies en andere steun voor de wapenindustrie			
Geef alle mogelijke ondersteuning aan de wapenindustrie		—	0
Een nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van wapentechnologie		—	0
Wapenexport			
Onafhankelijke controle op het nakomen van wapenexport met EU criteria			0
Wapenexport: mensenrechten zijn belangrijker dan commerciële belangen			0
Striktere en meer uniforme toepassing van het Europees gemeenschappelijk standpunt over wapenexport			0
Trek lessen uit de Arabische Lente			0
Militarisering EU			
Het verlagen van het defensiebudget is onverantwoord		—	0
Verhoog de gezamenlijke inspanning door EU landen voor de ontwikkeling van wapentechnologie		—	0
Drones			
Geen steun voor de initiatieven van het Europees Defensie-agentschap rond militaire drones		—	0
Een Europese militaire drone ontwikkelen is noodzakelijk		—	0
Budgetvervuiling			
Geen onderzoekssubsidies voor de ontwikkeling van wapentechnologie		—	0
Universiteiten moeten meer samenwerken met de wapenindustrie		—	0
EU battlegroups kunnen gedeeltelijk gefinancierd worden uit het civiele budget van de EU		—	0
Dagelijks werk (=gemiddelde over alle stemmingen)			0
EINDEXAMENS			
Stimuleer de wapenindustrie met subsidies en andere gunstige maatregelen		—	0
Striktere en meer uniforme controle op wapenexport			0
Steun voor de militarisering van het EU beleid		—	0
Bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones		—	0
Eindexamen, gemiddelde			0
Totaalcijfer			0

RAPPORT

Annemie NEYTS-YTTEBROECK

Partij: **Open VLD**

Fractie in Europees Parlement: Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE)

OPMERKINGEN: Inzet is goed: je durft al eens tegen de stroom in te gaan. Het eindresultaat is zwaar onvoldoende.

DAGELIJKS WERK	aanbevolen stemgedrag	stemgedrag	score op 10
Subsidies en andere steun voor de wapenindustrie			
Geef alle mogelijke ondersteuning aan de wapenindustrie			0
Een nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Wapenexport			
Onafhankelijke controle op het nakomen van wapenexport met EU criteria			10
Wapenexport: mensenrechten zijn belangrijker dan commerciële belangen			10
Striktere en meer uniforme toepassing van het Europees gemeenschappelijk standpunt over wapenexport			10
Trek lessen uit de Arabische Lente			10
Militarisering EU			
Het verlagen van het defensiebudget is onverantwoord			0
Verhoog de gezamenlijke inspanning door EU landen voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Drones			
Geen steun voor de initiatieven van het Europees Defensie-agentschap rond militaire drones			0
Een Europese militaire drone ontwikkelen is noodzakelijk			0
Budgetvervuiling			
Geen onderzoekssubsidies voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Universiteiten moeten meer samenwerken met de wapenindustrie			0
EU battlegroups kunnen gedeeltelijk gefinancierd worden uit het civiele budget van de EU			0
Dagelijks werk (=gemiddelde over alle stemmingen)			3.1
EINDEXAMENS			
Stimuleer de wapenindustrie met subsidies en andere gunstige maatregelen			0
Striktere en meer uniforme controle op wapenexport			10
Steun voor de militarisering van het EU beleid			0
Bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones		—	0
Eindexamen, gemiddelde			2.5
Totaalcijfer			2.7

RAPPORT Bart STAES

Partij: **Groen!**

Fractie in Europees Parlement: Europese Groene Partij - Europese Vrije Alliantie (EGP-EVA)

OPMERKINGEN: **Dagelijks werk is uitstekend, maar de eindresultaten zijn er niet naar.**

DAGELIJKS WERK	aanbevolen stemgedrag	stemgedrag	score op 10
Subsidies en andere steun voor de wapenindustrie			
Geef alle mogelijke ondersteuning aan de wapenindustrie			0
Een nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van wapentechnologie			10
Wapenexport			
Onafhankelijke controle op het nakomen van wapenexport met EU criteria		—	0
Wapenexport: mensenrechten zijn belangrijker dan commerciële belangen			10
Striktere en meer uniforme toepassing van het Europees gemeenschappelijk standpunt over wapenexport			10
Trek lessen uit de Arabische Lente			10
Militarisering EU			
Het verlagen van het defensiebudget is onverantwoord			10
Verhoog de gezamenlijke inspanning door EU landen voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Drones			
Geen steun voor de initiatieven van het Europees Defensie-agentschap rond militaire drones			10
Een Europese militaire drone ontwikkelen is noodzakelijk			10
Budgetvervuiling			
Geen onderzoekssubsidies voor de ontwikkeling van wapentechnologie			10
Universiteiten moeten meer samenwerken met de wapenindustrie			10
EU battlegroups kunnen gedeeltelijk gefinancierd worden uit het civiele budget van de EU			10
Dagelijks werk (=gemiddelde over alle stemmingen)			7.7
EINDEXAMENS			
Stimuleer de wapenindustrie met subsidies en andere gunstige maatregelen			0
Striktere en meer uniforme controle op wapenexport			10
Steun voor de militarisering van het EU beleid			0
Bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones			10
Eindexamen, gemiddelde			5
Totaalcijfer			5.8

RAPPORT Marianne THYSSEN

Partij: **CD&V**

Fractie in Europees Parlement: Europese Volkspartij (EVP)

OPMERKINGEN: Een ronduit slecht resultaat.

DAGELIJKS WERK	aanbevolen stemgedrag	stemgedrag	score op 10
Subsidies en andere steun voor de wapenindustrie			
Geef alle mogelijke ondersteuning aan de wapenindustrie			0
Een nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Wapenexport			
Onafhankelijke controle op het nakomen van wapenexport met EU criteria			0
Wapenexport: mensenrechten zijn belangrijker dan commerciële belangen			0
Striktere en meer uniforme toepassing van het Europees gemeenschappelijk standpunt over wapenexport			0
Trek lessen uit de Arabische Lente			0
Militarisering EU			
Het verlagen van het defensiebudget is onverantwoord			0
Verhoog de gezamenlijke inspanning door EU landen voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Drones			
Geen steun voor de initiatieven van het Europees Defensie-agentschap rond militaire drones			0
Een Europese militaire drone ontwikkelen is noodzakelijk			0
Budgetvervuiling			
Geen onderzoekssubsidies voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Universiteiten moeten meer samenwerken met de wapenindustrie			0
EU battlegroups kunnen gedeeltelijk gefinancierd worden uit het civiele budget van de EU			0
Dagelijks werk (=gemiddelde over alle stemmingen)			0
EINDEXAMENS			
Stimuleer de wapenindustrie met subsidies en andere gunstige maatregelen			0
Striktere en meer uniforme controle op wapenexport			0
Steun voor de militarisering van het EU beleid			0
Bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones			10
Eindexamen, gemiddelde			2.5
Totaalcijfer			1.8

RAPPORT Kathleen VAN BREMPT

Partij: **sp.a**

Fractie in Europees Parlement: Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten (S&D)

OPMERKINGEN: **Zwaar onvoldoende, herpak je!**

DAGELIJKS WERK	aanbevolen stemgedrag	stemgedrag	score op 10
Subsidies en andere steun voor de wapenindustrie			
Geef alle mogelijke ondersteuning aan de wapenindustrie			0
Een nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Wapenexport			
Onafhankelijke controle op het nakomen van wapenexport met EU criteria			10
Wapenexport: mensenrechten zijn belangrijker dan commerciële belangen		—	0
Striktere en meer uniforme toepassing van het Europees gemeenschappelijk standpunt over wapenexport			10
Trek lessen uit de Arabische Lente			10
Militarisering EU			
Het verlagen van het defensiebudget is onverantwoord			0
Verhoog de gezamenlijke inspanning door EU landen voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Drones			
Geen steun voor de initiatieven van het Europees Defensie-agentschap rond militaire drones			0
Een Europese militaire drone ontwikkelen is noodzakelijk		—	0
Budgetvervuiling			
Geen onderzoekssubsidies voor de ontwikkeling van wapentechnologie			0
Universiteiten moeten meer samenwerken met de wapenindustrie			0
EU battlegroups kunnen gedeeltelijk gefinancierd worden uit het civiele budget van de EU			0
Dagelijks werk (=gemiddelde over alle stemmingen)			2.3
EINDEXAMENS			
Stimuleer de wapenindustrie met subsidies en andere gunstige maatregelen			0
Striktere en meer uniforme controle op wapenexport			10
Steun voor de militarisering van het EU beleid			0
Bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones		—	0
Eindexamen, gemiddelde			2.5
Totaalcijfer			2.4

RAPPORT Guy VERHOFSTADT

Partij: Open VLD

Fractie in Europees Parlement: Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE)

OPMERKINGEN: Het eindresultaat is zwaar onvoldoende. Aanwezigheid kan beter.

DAGELIJKS WERK	aanbevolen stemgedrag	stemgedrag	score op 10
Subsidies en andere steun voor de wapenindustrie			
Geef alle mogelijke ondersteuning aan de wapenindustrie		—	0
Een nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van wapentechnologie		—	0
Wapenexport			
Onafhankelijke controle op het nakomen van wapenexport met EU criteria			10
Wapenexport: mensenrechten zijn belangrijker dan commerciële belangen			10
Striktere en meer uniforme toepassing van het Europees gemeenschappelijk standpunt over wapenexport			10
Trek lessen uit de Arabische Lente			10
Militarisering EU			
Het verlagen van het defensiebudget is onverantwoord		—	0
Verhoog de gezamenlijke inspanning door EU landen voor de ontwikkeling van wapentechnologie		—	0
Drones			
Geen steun voor de initiatieven van het Europees Defensie-agentschap rond militaire drones		—	0
Een Europese militaire drone ontwikkelen is noodzakelijk		—	0
Budgetvervuiling			
Geen onderzoekssubsidies voor de ontwikkeling van wapentechnologie		—	0
Universiteiten moeten meer samenwerken met de wapenindustrie		—	0
EU battlegroups kunnen gedeeltelijk gefinancierd worden uit het civiele budget van de EU		—	0
Dagelijks werk (=gemiddelde over alle stemmingen)			3.1
EINDEXAMENS			
Stimuleer de wapenindustrie met subsidies en andere gunstige maatregelen		—	0
Striktere en meer uniforme controle op wapenexport			0
Steun voor de militarisering van het EU beleid		—	0
Bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones			10
Eindexamen, gemiddelde			2.5
Totaalcijfer			2.7

Methodologie

In het Europees Parlement wordt niet voor elke stemming geregistreerd hoe elk Europarlementslid stemt. Vredesactie selecteerde twee rapporten en drie resoluties waarvoor het individuele stemgedrag bekend is. Ook dertien afzonderlijke paragrafen en amendementen werden geanalyseerd. Voor elk van deze stemmingen bekeken we of de Vlaamse Europarlementariërs stemden wat Vredesactie zou aanbevelen. Een parlements lid kreeg 10/10 wanneer dit het geval was, en 0/10 in alle andere gevallen (inbegrepen onthouding, afwezigheid of niet gestemd).

De totaalscore bepaalden we door de afzonderlijke scores op te tellen. We gaven de stemmingen over individuele paragrafen en amendementen een gewicht van 30% en de stemming over de uiteindelijke resoluties en rapporten een gewicht van 70%. Het is immers het eindresultaat dat telt.

In het volgende deel worden de stemmingen, resoluties en amendementen aangehaald die mee wogen in de beoordeling van de Vlaamse Europarlementsliden. Je leest er ook welke van de geselecteerde resoluties uiteindelijk door het Europees Parlement werden goedgekeurd of weggestemd.

Vak 1:

Subsidies en andere steun voor de wapenindustrie

In 2011 richtte de Europese Commissie een task force op om te onderzoeken hoe ze de wapenindustrie kon versterken. De wapenindustrie werd nauw betrokken bij het opstellen van een reeks beleidsvoorstellen, die de Commissie op 24 juli 2013 bekend maakte. Ze kondigde een specifiek programma aan voor de ontwikkeling van nieuwe wapentechnologie én het voornemen om prototypes van nieuwe wapentechnologie aan te kopen, met name militaire drones. De Commissie wil ook "de internationale dimensie versterken". In mensentaal: ze wil er mee voor zorgen dat de wapenindustrie wereldwijd meer wapentechnologie kan verkopen.

Terwijl de wapenindustrie de aanbevelingen mee mocht schrijven, werd het Europees Parlement zoals gewoonlijk pas op het einde van de rit betrokken. Die betrokkenheid stelde niet veel voor: eerst werd er in verschillende parlementaire comités over de teksten van de Commissie gediscussieerd, daarna werd er over de commissievoorstellen gestemd. Slechts een minderheid van de parlementsleden had vragen of bedenkingen. De grote meerderheid 'verwelkomde' de voorstellen van de Commissie en riep de Europese Raad op om al het mogelijke te doen om de Europese wapenindustrie te steunen.

Op de Europese Raad over defensie in december 2013 gaven de Europese staatshoofden en regeringsleiders de Commissie de opdracht om haar voorstellen concreet uit te werken. Het is nog niet bekend hoeveel geld er in de nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van militaire technologie zal zitten, maar her en der wordt er gesproken over een bedrag van 50 tot 100 miljoen euro. En dat is alleen voor het voorbereidende werk. Ook het Europees programma voor veiligheidsonderzoek begon met zo'n voorbereidend programma, maar in die pot zit intussen meer dan een miljard euro.

Dagelijks Werk

Geef alle mogelijke ondersteuning aan de wapenindustrie

Individuele paragraaf in een resolutie over het stimuleren van de wapenindustrie

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

Tijdens de Europese Raad in december 2013 stond het versterken van de Europese wapenindustrie op de agenda. In aanloop naar deze top vroeg een meerderheid van de Europarlementariërs aan de Raad om "alle mogelijke steun" aan de wapenindustrie te geven.

Een nieuwe subsidiepot voor de ontwikkeling van wapentechnologie

Individuele paragraaf in een resolutie over het stimuleren van de wapenindustrie

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

Voorstel van de Europese Commissie: een nieuwe Europese subsidiepot voor de ontwikkeling van nieuwe wapentechnologie. Doel is het verhogen van de winstgevendheid van de Europese wapenindustrie.

Eindexamen:

Stimuleer de wapenindustrie met subsidies en andere gunstige maatregelen

Resolutie over de het stimuleren van de wapenindustrie

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

De Europese Commissie nodigt vertegenwoordigers van de wapenindustrie regelmatig uit om gedetailleerd uit te leggen hoe ze kan helpen die industrie meer winstgevend te maken. Het resultaat: voorstellen voor nieuwe subsidies, tax shelters en het bevorderen van de wereldwijde wapenhandel.

Vak2: Wapenuitvoer

Op 8 december 2008 keurde de Europese Raad het gemeenschappelijk Europees standpunt over wapenexport goed. Het verlenen van vergunningen voor wapenexport blijft een bevoegdheid van de Europese landen, maar in het gemeenschappelijk standpunt worden een aantal criteria opgesomd die de landen in overweging moeten nemen. Het Europees gemeenschappelijk standpunt is vooral een oefening in het neerschrijven van de grootste gemene deler en betekende voor veel landen een stap achteruit in de controle op wapenexport.

Net als in het nationale beleid voor wapenexport zit er in het Europees beleid een serieuze contradictie. Enerzijds worden acht criteria opgesteld die wapenexport moeten beperken. Deze hebben onder andere te maken met respect voor mensenrechten en democratie. Anderzijds wil men een sterke wapenindustrie en daarvoor is (meer) wapenexport van cruciaal belang. Volgens het gemeenschappelijk standpunt mogen industriële en commerciële belangen het toepassen van de beperkende criteria niet beïnvloeden. De praktijk wijst echter anders uit. Commerciële belangen wegen vrijwel altijd zwaarder door. Een voorbeeld: in 2011, het jaar dat de Arabische Lente volop woedde, bedroeg de waarde van de Europese exportvergunningen naar het Midden-Oosten 9 miljard euro. Dat is een miljard meer dan in 2010 en dubbel zoveel als in 2007. Op verschillende beelden is dan ook te zien hoe Europese wapens gebruikt werden bij de onderdrukking van het protest.

Het Europees Parlement is zich bewust van deze contradictie. In 2013 werd een voorstel tot resolutie ingediend door de Europese Groenen, De Sociaal-Democraten en de Linkse Fractie, waarin ze een striktere en meer uniforme controle op de wapenexport vroegen (zie kader). Vooral het stemgedrag van de liberale fractie was opvallend. Hoewel ze voor de verschillende individuele voorstellen was, stemde ze toch tegen de gehele resolutie. De liberalen stemden uiteindelijk voor een andere afgezwakte resolutie, waarin geen enkel concreet voorstel meer stond. Een gemiste kans voor het Europees Parlement om tegengewicht te bieden aan de Europese Commissie. Die stelt onomwonden dat ze de wereldwijde Europese wapenexport wil promoten, om zo de winstgevendheid van de wapenindustrie te vergroten.

Dagelijks Werk

Onafhankelijke controle op het naleven van EU criteria over wapenexport

Individuele paragraaf in een voorstel tot resolutie over de Europese wapenexport

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

Vandaag zijn er geen gevolgen verbonden aan het schenden van de acht criteria over mensenrechten en democratie in het Europees Gemeenschappelijk standpunt over wapenexport. Parlement en NGOs moeten de mogelijkheid krijgen om effectief toezicht uit te voeren.

Wapenexport: mensenrechten zijn belangrijker dan commerciële belangen

Individuele paragraaf in een resolutie over het stimuleren van de wapenindustrie

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

Zijn mensenrechten en democratie belangrijker dan commerciële en industriële belangen bij de uitvoer van wapens? Een kleine meerderheid van Europarlementariërs vindt van wel. In de praktijk hebben industriële belangen een groeiende invloed op het wapenexportbeleid.

Striktere en meer uniforme toepassing van het Europees gemeenschappelijk standpunt over wapenexport

Individuele paragraaf in een voorstel tot resolutie over de Europese wapenexport

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

De controle op wapenuitvoer is sterk verschillend tussen de Europese landen. Dit heeft als gevolg dat wapentechnologie de EU verlaat langs het land met de meest lakse exportcontrole.

Trek lessen uit de Arabische lente

Individuele paragraaf in een voorstel tot resolutie over de Europese wapenexport

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

Europese wapentechnologie werd gebruikt voor repressie tijdens de Arabische Lente. Hieruit moeten lessen getrokken worden voor de toekomstige handel in wapens met repressieve en ondemocratische regimes.

Eindexamen:

Striktere en meer uniforme controle op wapenexport

Voorstel tot resolutie over de Europese wapenexport

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

Het Europees Gemeenschappelijk Standpunt over Wapenexport betekende voor veel landen een stap achteruit in de controle op wapenexport. In dit voorstel tot resolutie werd een duidelijkere en striktere interpretatie gevraagd van dat gemeenschappelijk standpunt.

Vak 3:

Militarisering van de EU

De EU militariseert. Er komen steeds meer militaire structuren op Europees niveau. Lange tijd was de Europese Unie een zuiver civiel project; defensie bleef de bevoegdheid van de lidstaten. Die tijd ligt achter ons. Intussen heeft de EU de bevoegdheden, instellingen en operationele structuren om militaire interventies uit te voeren over de hele wereld.

De meeste Europarlementsleden zijn pleitbezorger van een sterker militair Europa. In juni 2013 stemde het parlement voor een rapport van het comité voor buitenlandse zaken. De mislukte interventies in Irak, Afghanistan en Libië hebben de grenzen van militair optreden pijnlijk bloot gelegd. Maar de belangrijkste les die het Parlement uit de interventie in Libië trekt is dat de EU niet genoeg militaire capaciteit heeft. De catastrofes in Irak en Afghanistan zijn blijkbaar al vergeten.

In een ander rapport over het Europees gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid wordt openlijk de rol bejubeld die het leger kan spelen in het vrijwaren van de wereldwijde handelsstromen en van de energievoorziening in Europa. Daarbij gaat het Parlement er al te gemakkelijk van uit dat het inzetten van militairen in deze civiele activiteiten zal leiden tot een veiliger Europa.

Ook in andere beleidsdomeinen rukt een militaire logica op. De wereld wordt opgedeeld in groene en rode zones; overal zijn indringers die onschadelijk moeten worden gemaakt, de publieke ruimte moet permanent gecontroleerd worden met hoogtechnologische bewakingssystemen. De overheid heeft de technologie en de middelen nodig om altijd en overal snel te kunnen ingrijpen.

Migratie is bijvoorbeeld een sociaal fenomeen met diverse sociale, politieke en economische aspecten. Voor de wapenindustrie is migratie enkel interessant wanneer ze er producten door kan verkopen. Vanuit een militaire logica bekijkt ze migranten als indringers die een bedreiging vormen, en daarom gedetecteerd, gemonitord, gecontroleerd en indien nodig geneutraliseerd of uitgeschakeld moeten worden.

In oktober 2013 keurde het Europese Parlement de werkingsprincipes goed van "Eurosur", het Europese systeem voor grenscontrole. Binnen Eurosor zullen realtimebeelden en data uitgewisseld worden tussen de EU lidstaten en Frontex, het Europees agentschap dat instaat voor de grenscontrole¹. Deze data worden verzameld door systematische en grootschalige surveillance van de Middellandse zee door middel van drones, schepen en satellieten. De hoofdtaak van Eurosor is om migranten tegen te houden voor ze de EU binnenkomen. Mensenrechtenorganisaties waarschuwen dat de steeds verdere militarisering van de Europese grenzen alleen maar zal leiden tot meer mensenhandel en meer doden. De dood van 130 vluchtelingen bij een bootongeluk voor de kust van Lampedusa in oktober 2013² is hier een tragisch voorbeeld van. Deze militarisering van het migratiebeleid is geen garantie voor een menselijk en effectief migratiebeleid.

Dagelijks Werk

Het verlagen van het defensiebudget is onverantwoord

Individuele paragraaf in een rapport over de Europese militaire structuren

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

De Europese landen spenderen meer aan defensie dan Rusland, China en Japan samen. Wat is er meer onverantwoord in een tijd van bezuinigingen: het verhogen of het verlagen van de defensiebudgetten?

Verhoog de gezamenlijke inspanning door EU landen voor de ontwikkeling van wapentechnologie

Individuele paragraaf in een resolutie over het stimuleren van de wapenindustrie

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

In deze paragraaf roept het Europees Parlement de Europese landen en het Europees Defensie-agentschap op om "de hoeveelheid en kwaliteit" van projecten rond de ontwikkeling van gemeenschappelijke wapentechnologie te verhogen.

Eindexamen:

Steun voor de militarisering van het Europese beleid

Rapport over het gemeenschappelijk defensie- en veiligheidsbeleid

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

In dit rapport pleit het Europees Parlement voor een permanent Europees militair hoofdkwartier, voor de ontwikkeling van nieuwe wapentechnologie, voor het inzetten van militaire middelen om handelsstromen en energielevering veilig te stellen en wil ze de wapenindustrie meer subsidies geven.

1 Selling border militarization as a humanitarian effort <http://www.stopwapenhandel.org/node/1572>

2 "Italië in rouw na tragedie op Lampedusa" De Standaard, 4 oktober 2013 http://www.standaard.be/cnt/dmf20131003_00772646

Vak 4:

Drones

Met een grote meerderheid keurde het Europees Parlement op 25 februari 2014 een resolutie goed waarin het haar grote bezorgdheid uitte over het gebruik van gewapende drones. Drones zijn onbemande (vlieg)tuigen die ofwel vanop afstand bestuurd worden ofwel volledig autonoom zijn. Maakt het Europees Parlement hiermee een bocht? De afgelopen jaren stemde het parlement verschillende keren voor de ontwikkeling van militaire drones.

In dezelfde resolutie van 25 februari stelt het Europees Parlement dat er Europese subsidies zijn gebruikt voor de ontwikkeling van militaire drones. Dit betekent dat de regels voor het toekennen van Europese onderzoekssubsidies met de voeten werden getreden. Volgens die regels komen enkel projecten met strikt civiele toepassing in aanmerking voor Europese subsidies. Impliciet geeft het parlement dus toe dat het niet in staat is om controle uit te oefenen op het naleven van de regels die het zelf opstelt.

Als het het Parlement menens is over drones zal het meer moeten doen dan enkel haar bezorgdheid uiten. Zowel het Europees Defensieagentschap als de Europese Commissie willen van de drone een paradepaardje maken van de Europese militaire technologie. Op dit moment speelt de Europese wapenindustrie nog geen grote rol in de productie van drones – die is vooral in handen van Israëlische en Amerikaanse wapenfabrikanten. Maar er wordt volop gewerkt aan de nieuwe generatie drones: in het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Frankrijk zetten wapenbedrijven en nationale overheden hun eigen droneprogramma's op. Tegelijkertijd wordt de Europese drone door velen gezien als hét project dat voor meer militaire samenwerking in Europa kan zorgen, en het smeermiddel kan zijn voor nieuwe fusies van wapenbedrijven. De Commissie heeft nu al 100 miljoen euro beloofd om zo'n samenwerking te vergemakkelijken.

Je zou denken dat er achter een ontwikkelingsprogramma van militaire technologie een veiligheidsanalyse zit waaruit de (vermeende) noodzaak van de nieuwe technologie volgt. Echter, de vraag naar het militaire en strategische nut van een gevechtsdrone wordt niet gesteld: een veiligheidsanalyse is dus afwezig. Yves Robins, vice president van de Franse wapenproducent Dassault Aviation die ook betrokken is bij de ontwikkeling van een gevechtsdrone (de nEUROn) stelde het zo: "Everybody knows that the answer is the [fighter drone], but nobody knows what the question is." De wapenfabrikanten weten uiteraard maar al te goed waarom een drone ontwikkeld moet worden: omdat ze er geld mee willen verdienen. Zonder verpinken vermeldt Dassault op haar website dat het nEUROn-project tot doel heeft de ingenieurs en technici in de wapensector iets te geven om aan te werken. Anders zouden die hooggeschoolde technici wel eens in minder oorlogszuchtige sectoren kunnen gaan werken, nietwaar?

Dagelijks Werk

Geen steun voor de initiatieven van het Europees Defensie-agentschap rond militaire drones

Amendement ingediend bij het rapport van over het gemeenschappelijke defensie- en veiligheidsbeleid.

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

Een van de vijf technologieën waar het Europees defensie-agentschap op focust is de ontwikkeling van militaire drones. Een grote meerderheid van de Europarlementariërs steunt dit.

Een Europese militaire drone ontwikkelen is noodzakelijk

Individuele paragraaf in een rapport over de Europese militaire structuren

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

Het Europees Parlement heeft in een resolutie haar "grote bezorgdheid geuit over de inzet van gewapende drones". Desondanks benadrukt het regelmatig de noodzaak om militaire drones te ontwikkelen, zonder uitspraken te doen over het bedoelde gebruik.

Eindexamen:

Bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones.

Resolutie over het gebruik van gewapende drones

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

Met deze resolutie uit het Europees Parlement haar grote bezorgdheid over het gebruik van gewapende drones. Het Parlement vraagt aan de Commissie om correct geïnformeerd te worden over het gebruik van Europese subsidies voor de ontwikkeling en de constructie ervan.

Budgetvervuiling

Met budgetvervuiling bedoelen we dat civiele budgetten gebruikt worden voor militaire activiteiten. Dit betekent de facto een verdoken toename van het defensiebudget. Belastinggeld dat voorzien was voor civiele activiteiten wordt versluisd naar militaire toepassingen. Zo vervaagt de lijn tussen civiele en militaire uitgaven.

Op verschillende momenten stemde de meerderheid van de Europarlementsleden voor het gebruiken van civiele middelen voor militaire toepassingen. Het Parlement maakt geen geheim van zijn beweegredenen daartoe: het is effectief de bedoeling om een tegengewicht te bieden aan de dalende defensiebudgetten van de Europese lidstaten. Het Parlement vindt die daling problematisch en omdat er geen draagvlak is voor een openlijke stijging van de militaire uitgaven, probeert het daar zo via een achterpoortje toch voor te zorgen.

Een stemming over de Europese battlegroups was daarin heel duidelijk: alles wat niet met effectieve operaties van die battlegroups te maken heeft mag van het Parlement gefinancierd worden met het civiele algemene EU budget. De battlegroups zijn gevechtseenheden die bestaan uit militairen van verschillende Europese landen en die permanent operationeel gehouden worden. Wanneer de lopende kosten hiervan door het EU budget gedekt worden, betekent dit een besparing voor de nationale defensiebudgetten.

De afgelopen jaren heeft de wapenindustrie gretig geprofiteerd van het Europese, civiele onderzoeksprogramma "FP7-security", waarin er een budget van 1.4 miljard euro³ verdeeld werd. Met militaire onderzoeksprojecten, overgoten met een sausje 'civiele toepassingen', haalden wapenbedrijven o.a. subsidies binnen voor de ontwikkeling van drone-technologie⁴ en militaire grensbewaking⁵. Dit gebeurt ondanks het feit dat onderzoeksprojecten gefinancierd door FP7, zo klinkt het toch op papier, enkel civiele toepassingen mogen hebben.

In de eerste voorstellen over het nieuwe onderzoeksprogramma, de opvolger van FP7: Horizon 2020, werd deze regel opnieuw opgenomen. Maar dat was niet naar de zin van een aantal parlementsleden. Het comité voor veiligheid en defensie van het Europees Parlement keurde een rapport goed dat voor zich spreekt. Zij vonden dat ook de ontwikkeling van nieuwe wapentechnologie gefinancierd mocht worden met Europese onderzoekssubsidies. De stemming was geheim, maar een meerderheid van de leden van dat comité stemde voor.

In de uiteindelijke wetteksten over Horizon 2020 die het Parlement goedkeurde werd de voorwaarde voor strikt civiele toepassingen wel behouden. Maar net als in het vorige programma mogen wapenfabrikanten nog steeds partner zijn in door de EU gefinancierde projecten. Zelfs bedrijven die alleen actief zijn op de militaire markt en die de ontwikkelde technologie dus enkel in militaire producten zullen gebruiken, kunnen onderzoekssubsidies opstrijken.

Sterker nog: in een resolutie over het ondersteunen van de wapenindustrie (zie hoofdstuk 1) moedigde het Parlement de Europese Commissie en het Europees Defensieagentschap (EDA) aan om er voor te zorgen dat Horizon 2020 resultaten op zal leveren die ook nuttig zijn voor militaire toepassingen. Het Parlement holt zo haar eigen regels uit.

Dagelijks Werk

Geen onderzoekssubsidies voor de ontwikkeling van wapentechnologie

Amendement ingediend bij het rapport van over het gemeenschappelijke defensie- en veiligheidsbeleid.

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

Op papier mogen Europese onderzoekssubsidies enkel gebruikt worden voor civiele toepassingen. In de praktijk heeft de wapenindustrie miljoenen euro's gekregen voor de ontwikkeling van militaire technologie.

Universiteiten moeten meer samenwerken met de wapenindustrie

Individuele paragraaf in een resolutie over het stimuleren van de wapenindustrie

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

De ontwikkeling van wapentechnologie is geen taak van universiteiten. Het inzetten van personeel, laboratoria en toestellen voor defensie gerelateerd onderzoek leidt belastinggeld af van civiele naar militaire toepassingen. Dit is een verholen manier om het defensiebudget aan te dikken en zorgt voor het vervagen van de lijn tussen civiele en militaire uitgaven.

EU battlegroups kunnen gedeeltelijk gefinancierd worden uit het civiele budget van de EU

Individuele paragraaf in een rapport over de Europese militaire structuren

- Aanbeveling:
- Meerderheid:

Het gebruik van het algemene budget van de EU om de battlegroups te financieren leidt belastinggeld af van civiele naar militaire toepassingen. Dit is een verholen manier om het defensiebudget aan te dikken en zorgt voor het vervagen van de lijn tussen civiele en militaire uitgaven.

3 <http://www.statewatch.org/analyses/neoconopticon-report.pdf>

4 <http://www.vredesactie.be/nl/campagnes/ctrl-alt-eu/campaignnews/1791>

5 <http://www.vredesactie.be/nl/campagnes/ctrl-alt-eu/campaignnews/1791>

MERRY & HAPPY
CRISIS NEW WAR

ctrl

alt

GEEN MILITAIR EUROPA

Dit rapport maakt deel uit van de campagne "Ctrl+Alt+EU: geen militair Europa" van Vredesactie en Agir pour la Paix. Het kwam tot stand in samenwerking met de Nederlandse Campagne tegen Wapenhandel. Meer info over deze campagne vind je op www.vredesactie.be.

In samenwerking met Friends of the Earth Europe werd een website ontwikkeld die het stemgedrag van alle Europese parlementsleden weergeeft over de thema's die in deze publicatie aan bod komen (www.score-ep.org).

Om het stemgedrag van de Europese parlementsleden in kaart te brengen maakten we dankbaar gebruik van Votewatch (www.votewatch.eu)

Vredesactie is een pluralistische vredesbeweging die radicaal pleit voor een maatschappij waarin conflicten worden opgelost zonder geweld of het dreigen ermee. Vredesactie is een motor voor het ontwikkelen van geweldloze actie. Bomspotters proberen om de kernwapens te verwijderen, met de campagne CTRL+ALT+EU stellen we de militarisering van de EU in vraag. Als pacifistische beweging lanceren we initiatieven die de afbouw van de wapenindustrie mogelijk maken.

Vredesactie is aangesloten bij de War Resisters' International (WRI), een wereldwijd netwerk van organisaties, groepen en personen die allen de WRI-beginselverklaring onderschrijven: 'Oorlog is een misdaad tegen de mensheid. Daarom ben ik vast besloten geen enkele vorm van oorlog te steunen en te ijveren voor de opheffing van alle oorzaken van oorlog'.

www.vredesactie.be | contact@vredesactie.be | 03 281 68 39 | Patriottenstraat 27 2600 Berchem

Word Partner van Vredesactie, geef financiële steun via een vaste opdracht op rek.nr. 523-0403000-40.